

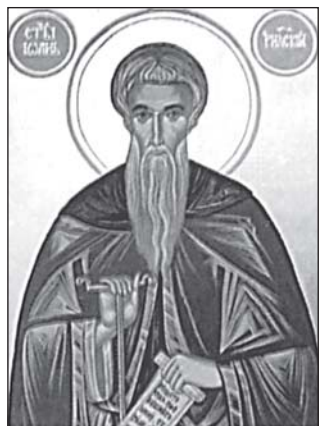
Софийска духовна семинария
„Св. Йоан Рилски“

СЕМНАРИСТ

Периодично издание на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“

Год. VII, бр. 2 / май 2006 г.

София 1164, п.л. „Велчова завера“ № 2, тел./факс: 868 01 44, тел.: 868 00 70, 868 94 44, 862 28 01, e-mail: seminaria@abv.bg

СВЕТИ
ЙОАН РИЛСКИ
ЧУДОТВОРЕЦ

Темите
в броя:

Семинарска
хроника

На кое събитие е
наречен площадът,
на който се намира
Софийската
духовна семинария

Стр. 2

*

Имаме правото
и радостта да
живеем в
условията, които
БПЦ ни предоставя
като Патриаршия

Стр. 1-3

•

За
Богооткровението

Духовна беседа на
епископ Атанасий
(Йевтич)
Продължение

Стр. 3

*

«Измерения
на вярата»

реферати
на семинаристи
от Софийската
духовна семинария –
втора част на
Благовещенските
ученически четения

Стр. 4

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

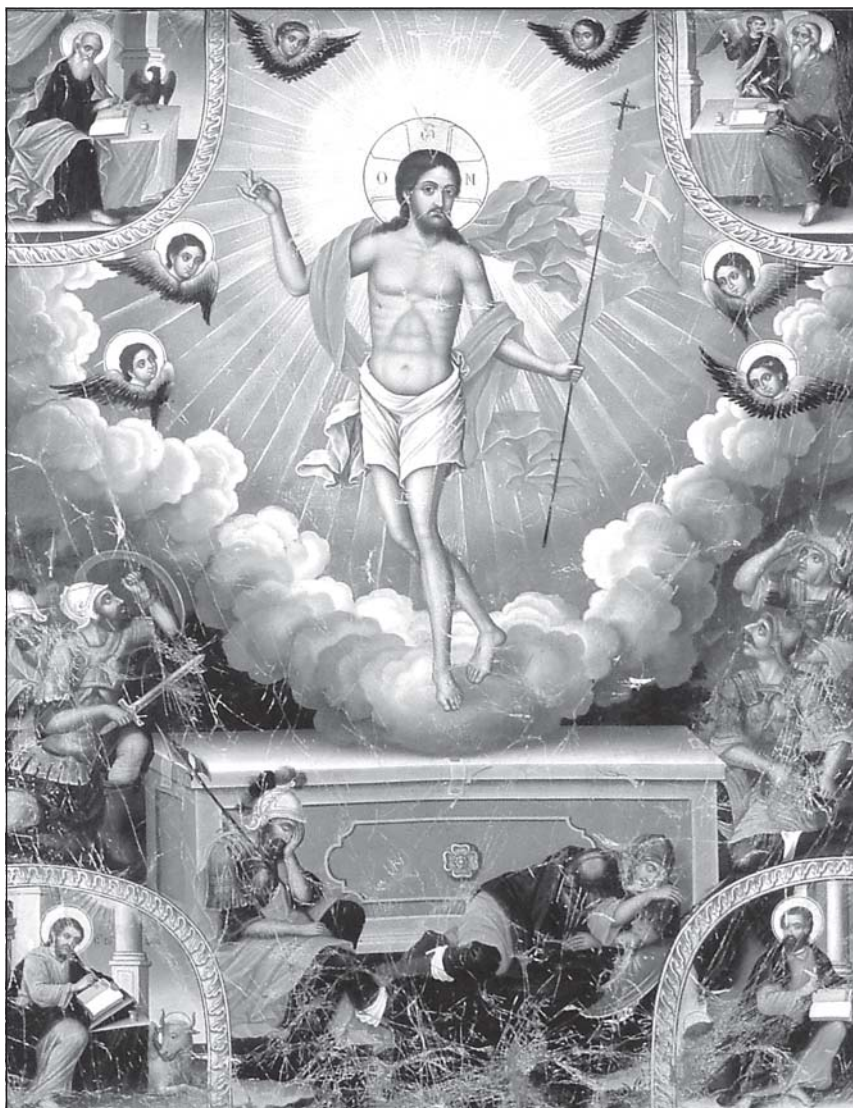
Христос възкръсна от мъртвите, със смъртта Си смъртта победи
и на тези, които са в гробовете, живот подари! (Тропар на Възкресение Христово)

Възкресение
Христово в
Цариградската
църква
„Св. Йоан Рилски“

Ректорът на
Софийската духовна
семинария
Негово Високопреподобие
архимандрит Сионий оглави Пасхалните
богослужения в храма при
Екзархийския дом в Цариград

С благословието на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим, ректорът на Софийската духовна семинария архимандрит Сионий оглави Пасхалните богослужения в цариградската църква „Св. Йоан Рилски“. Българската църковна община в Цариград се намира под духовното попечителство на Негово Светейшество Вселенския патриарх Вартоломей, поради което на 20 април, Велики четвъртък, архимандрит Сионий бе приет от Негово Светейшество за да получи благословение за служението си.

На стр. 2

Възкресение Христово

Икона от Банската художествена школа, XIX в.,
собственост на музейния комплекс в гр. Банско.

Фотография проф. Михаил Енев

11 и 24 май – Дни на светите равноапостоли Кирил и Методий,
на Българската просвета и култура, и на славянската писменост

11 май в Пловдивската духовна семинария

Тържествен водосвет в семинарския двор

Пловдивската и Софийската духовни семинарии почетоха
заедно паметта на светите братя Кирил и Методий

На 11 май, преподаватели и ученици от Софийската духовна семинария, водени от ректора Негово Високопреподобие архимандрит Сионий взеха участие в тържественото честване на патронния празник на Пловдивската семинария „Св. св. Кирил и Методий“. Сутринта св. Литургия бе оглавена от Техни високопреподобия архимандрит Сионий и архим. Сергей, ректор на Пловдивското духовно училище в съслужение с йеромонах Антим, ефимерий на същото училище и други духовници от епархията и страната. В края на празничното богослужение, архим. Сионий преподаде на ректора, преподавателите, служителите и възпитаниците на Пловдивската духовна семинария отеческото благословение на Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски

митрополит Максим за здраве, духовни сили и успехи в просветното дело на БПЦ. След това, в двора на Семинарията бе отслужен водосвет.

Патронният празник на Пловдивската духовна семинария стана поредният повод за продължаване на все по-тясното сътрудничество между двете духовни школи. През м. април т. г. ръководствата на двете училища се събраха в Пловдивската духовна семинария на работна среща, на която обсъдиха въпроси, свързани с учебно-възпитателния процес и набелязаха предстоящи съвместни инициативи. Сега, в деня на светите братя Кирил и Методий, семинаристите от Пловдив и София с радост обмениха мисли за живота, реда и богословската подготовка в двете учебни заведения.

Имаме правото
и радостта да
живеем в
условията, които
БПЦ ни предоставя
като Патриаршия

Слово на протоиерей Николай Георгиев, изнесено на тържественото честване в Софийската духовна семинария по повод 53-та годишнина от възстановяването на Българската патриаршия.

За мен е особена духовна радост, трепет и възхищение да споделя с вас мисли за това, че имаме радостта и правото да живеем в условията, които БПЦ ни предоставя, носейки титлата, честта и достойнството като Патриаршия. В историята на Българската Православна църква има много важни етапа, няколко ключови дати, които е добре да знаем и помним. Възстановяването на Българската патриаршия е нещо особено важно и ценно, и от своя личен духовен и религиозен опит, аз като българин и православен християнин се гордея с това, че си имаме Патриаршия и си имаме патриарх. Когато Бог ме събира с различни хора по всички краища на света, едно от нещата, с които аз се идентифицирам между хората от различните изповедания и нации е моята гордост и моята радост, че съм представител на БПЦ, която има свой патриарх и е Патриаршия.

Известно е, че в края на XIV-то столетие, поради насилственото ни заробване, Българската патриаршия престава да съществува. Още през Възрожденската епоха обаче, българските мислители, българските хора на духа бяха решили в сърцата си да осъществят възстановяването на Българската патриаршия, идея, която придоби своя писмен израз още изпод перото на преп. Паисий Хилендарски. Тъй като сме били зависими от Цариградската патриаршия – Църквата майка, тъй като сме били политически зависими от Високата порта, на практика не е имало българска държава в продължение на почти 500 години, всъщност точно 159,900 дни. Но през цялото това време сме имали Църква. Ако някой се е идентифицирал като българин, то е било като православен християнин, именно член на Българската православна църква.

Възстановяването на Българската екзархия се осъществява в 1870 г. През следващия период, се води сложно междуцърковно и междудържавно политическо дело, което прилича на еквилибристика, за да може да се стигне до удовлетворяване на възрожденската мечта.

На 22 февруари 1945 г. е вдигната схизмата – схизма, която не ни предоставяше правото да сме автокефална, самоуправяема единица в кръга на сестрите Православни църкви. Особено съдействие за вдигане на схизмата има Руската православна църква. Със специален Томос, Цариградската патриаршия признава автокефалията на Българската църква. Нашите архиереи, заедно с миряните, които имаха познания в областта на

На стр. 3

Хроника

Възкресение Христово в Цариградската църква „Св. Йоан Рилски“

От стр. 1

Още същата вечер, в българския храм „Св. Йоан Рилски“ към Екзархийския дом, архимандрит Сионий и протоерей Ангел Велков, председател на храма, отслужиха Последование на 12 Евангелия и изнесоха Светия Кръст за поклонение. На следващия ден, Разпети

Архимандрит Сионий взема благословение от Вселенския патриарх Вартоломей на Второ Възкресение

В църквата „Св. Йоан Рилски“, вечерта след службата на Велики четвъртък

петък, архимандрит Сионий и отец Ангел отново служиха в екзархийската църква – сутринта Царските часове и вечерта Опело Христово пред Плащаницата, положена в богато украсения с цветя епитафиос.

На другия ден сутринта, също в екзархийския храм бе отслужена св. Литургия, а вечерта с голяма тържественост архимандрит Сионий и протоерей Ангел Велков огласиха Христовото Възкресение, след което започна Пасхалното богослужение, на което присъстваха българи, живеещи в Цариград и техни гости, дошли от различни места специално за празника. В края на св. Литургия, архимандрит Сионий прочете Патриаршеското и синодално Пасхално послание, поздрави и благослови множеството хора, изпълнени с радостта от тържеството на Христовото Възкресение.

На Второ Възкресение, Негово Високопреподобие архимандрит Сионий бе поканен от Негово Светейшество Вселенския патриарх Вартоломей да вземе участие в службата в храма на Вселенската патриаршия „Св. Вмчк Георги“, където всеки от духовниците прочете евангелския текст на своя език. След това, от 13 ч., Второ Възкресение бе отслужено и в екзархийския храм „Св. Йоан Рилски“. Тук дойдоха свещенослужители и от други православни църкви. Евангелският текст бе прочетен на 10 езика – български, църковнославянски, гръцки, латински, арменски, турски, френски, немски, руски и английски. По традиция, Второ Възкресение винаги се е отслужвало в Желязната църква „Св. Стефан“, но в момента тя е в ремонт, поради което богослужението бе извършено в екзархийския храм. Църквата при Екзархийския дом, чийто небесен покровител е богоносният наш отец преподобни Йоан Рилски чудотворец, е ревностно поддържана, заобиколена е от прекрасен парк и има два салона, предназначени за чествания и срещи по различни поводи. Това е едно чудесно уредено място, което поддържа високо духа на българската църковна общност в Цариград.

Тържествена Пасхална служба в Софийската духовна семинария

Тържественото Пасхално богослужение в семинарския храм започна с Пасхална полунощница, оглавена от Негово Всепреподобие йеромонах Стилиан в съслужение с Негово Всепреподобие йеромонах Георги и Негово Благоговейство свещеник Симеон Иванов. В определеното от типа време, свещенослужителите излязоха от Светия олтар и със запалени свещи в ръце, при пеенето на тропара: „Приидите, примиме свет...“, предадоха Благодатния огън на множеството богомол-

ци, изпълнили храма и семинарския двор. Точно в полунощ, радостен тържествен звън на църковните камбани възвести Възкресение Христово. Йеромонах Стилиан трикратно поздрави многобройния богомолен народ с възгласа: „Христос възкресе!“, последван от потвърждението „Воистину възкресе!“. Свещеник Симеон Иванов прочете Патриаршеското и синодално Пасхално послание и пожела тържеството на Христовото Възкресение да се възцари в душите и сърцата на всички християни. Веднага след това, в храма, започна Пасхалното богослужение, което бе отслужено от свещеник Симеон Иванов в съслужение с йеромонах Георги и йеромонах Стилиан. В края на св. Литургия отец Стилиан произнесе слово и поздрави богомолците със славното Христово Възкресение. След богослужението, по традиция, празникът завърши с братска великденска почерпка в Ректората на Семинарията.

На втория ден на Възкресение Христово, от митрополитската катедрала „Св. Неделя“, в семинарския храм бе донесен Благодатния йерусалимски огън. Той бе внесен през Царските двери в Светия олтар по време на св. Литургия и бе посрещнат от Негово Всепреподобие йеромонах Георги. С Йерусалимския огън бяха запалени всички светилници и специално приготвено за случая кандило. Някои от миряните си запалиха свещи от Благодатния огън и го отнесоха в домовете си за здраве и благословение. Йерусалимският Благодатен огън се поддържа постоянно в Светия олтар на семинарския храм от семинаристите – клисари.

На 3 и 5 май, Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, преподавателите, служителите и възпитаниците на Софийската духовна семинария посетиха Националния исторически музей, където в зала №4 бе открита експозиция от изключително ценни църковни реликви от югозападните български земи, изработени в периода XV-XIX в.: златни кръстове, царски двери, мо-

Архимандрит Сионий, проф. Божидар Димитров, директор на НИМ и семинаристи пред свещената реликва

щехранителници, дарохранителници, таксидиотски кутии, рипиди и др. Те са станали притежание на нашата страна благодарение спасителната експедиция, ръководена от известния учен-археолог проф. Богдан Филев по време на Първата световна война. Колекцията е стояла на специален режим в засекретения фонд повече от 70 години и сега се показва за първи път.

Сред особено ценните реликви е златен кръст, върху който са изобразени св. цар Константин и майка му св. Елена. Тази и други особености дават основание на специалистите да предполагат, че вграденото в кръста парче дърво е частица от св. Кръст Господен. „Напълно е възможно това да е дърво от Кръста Христов – каза архим. Сионий. – Направата на кръста отговаря на традицията при изработването на най-ценни реликви. Но очаквателната дума има Св. Синод на БПЦ. Ще се уповаваме на чудотворство и на други белези, чрез които сам Бог ще ни покаже дали това е част от Неговия Кръст.“

При посещението си в НИМ, семинаристите с голям интерес разгледаха и колекциите от тракийските златни съкровища, открити по българските земи.

Посещение на руска църковна делегация, водена от Саратовски и Волжски еп. Лонгин

На 4 май, скъп гост на Софийската духовна семинария бе църковна делегация от Русия, водена от Негово Преосвещенство Саратовски и Волжски епископ Лонгин, ректор на Саратовската духовна семинария. Делегацията, състояща се от преподаватели и служители на Саратовската семинария се придружаваше от Негово Високопреосвещен-

Делегацията на Саратовската духовна семинария придружена от Неврокопски митр. Натанаил и архим. Сионий на излизане от семинарския храм

ство Неврокопският митрополит Натанаил и Техни Високопреподобие архимандритите Наум и Йоан. С тържествен камбанен звън, гостите бяха посрещнати от Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, преподавателите и учениците. Най-напред, гостите се поклониха на мощите на св. Йоан Рилски чудотворец в семинарския храм, след което бяха поканени на братска духовна среща – разговор в Ректората на Семинарията. Специално за в. „Семинарист“ епископ Лонгин сподели, че за него Софийската семинария е много скъпо място, тъй като тук той е живял в продължение на две години по време на следването си в Богословския факултет на Софийския университет. „Намирам Семинарията напълно обновена и ние ще вземем от вашия опит онова, което ще ни бъде полезно в нашата работа“ – каза епископ Лонгин.

Саратовската духовна семинария е основана през 1830 г. През м. ноември 1918 г. е закрыта от болшевишката власт, възстановена е през 1947 г., но с изключително намален прием, отново е закрыта през 1960 г. и едва през 80-те години на миналия век започва нейното възраждане, като от м. септември 1992 г. е възстановен учебният процес.

Днес, в Духовната школа на гр. Саратов се обучават редовно и задочно около 180 семинаристи, като курсът на обучение трае пет години и завършва със защита на дипломна работа. С усилията на Негово Преосвещенство Саратовски и Волжски епископ Лонгин, който е ректор от м. август 2003 г., в Саратовската духовна семинария се осъществява основно обновление.

в. „Семинарист“

На кое събитие е наречен площадът, на който се намира Софийската Духовна семинария?

През м. април т.г. се навършиха 171 години от Велчовата завера. На това събитие е наречен площадът, на който се намира Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“.

Търновският търговец Велчо Атанасов Джамджията и Георги Мамарчев – вуйчо на Раковски и кмет на заетия от руската армия град Силистра, организират в Търновско заговор – завера, против турската власт. Според плана, въстанието е трябвало да се разпростре из цяла България. Но се намира предател и на 4 срещу 5 април 1835 г. заговорниците са арестувани. Велчо е осакатен и обесен полумъртъв навръх Разпети петък.

Коренът му е от Килифарево. Бил е буен младеж. Скарва се с турците и избягва във Влашко. Там става търговец, прави състояние и години по-късно, подтикван от родолюбиви чувства, се връща в Търново. Разширява търговските си предприятия, отваря там голям магазин за стъкла, откъдето идва и прозвището му Джамджията.

Смята се за един от първите книжари, защото купува от Русия църковнославянска литература и я разпространява у нас, противопоставяйки се срещу гръцкото влияние в българската култура. С негови средства е открито частно училище, а по време на чумната епидемия през 1833 г. превръща дюкяна си в лазарет.

Защо днес няма нито едно болнично заведение, книжарница или училище, което да носи неговото име? А той е един от големите радители на България, който незаслужено е забравен.

Петър ВЪЛЧЕВ, преподавател в Семинарията

В изготвянето на броя взеха участие: Небойша Станойковски и Михаил Михалев от I а пар. курс, Атанас Лазаров от V а курс, Светлозар Стоянов от I а пар. курс, Светлин Попов от V б, Димитър Колев от II а, Ангел Воденичаров от III а и Петко Маринов от III б курс.

Имаме правото и...

От стр. 1

църковната структура, изработиха устава на БПЦ, който придоби своя окончателен вид през 1950 г. Така, в продължение на пет години бе изработен основният документ – конституцията на Църквата, т.е. онова, което определя правилата, задълженията, начините на отношение между духовниците, между духовниците и миряните, между Църква и държава.

Още в 1-я член на този нов устав се казва, че самоуправляемата БПЦ, под името Патриаршия, е в семейството на Светото Православие. Това е едно особено устройство, една особена гордост, която нашите будни духовници успяват да извоюват по онова време – само шест години, след като комунизмът е вече в България и се бори за унищожаването на всеки един религиозен човек, пък какво останало за Църквата. В това, същото време, будните дейци на Църквата успяват да извоюват нейната независимост, да изработят устав и когато Св. Синод взема решение да се проведе Църковно-народен събор, представителите си какви трудности и проблеми е имало в отношенията Църква – държава. Известно е, че от това време датират много от новомъчениците на Църквата, хора, които все още не са издирени и препознати, за да бъдат издигнати в лика на светиите, но знаем, че те се молят за нас, така както приживе със земните си трудове са допринесли за достойнството на Църквата, сега предстоят пред Бога и изпросват за нас достойнство.

Църковно-народният събор се провежда на 8, 9 и 10 май в София и в него взимат участие със свои архиереи, представители, телеграми и писмени приветствия Православните поместни църкви. Църковно-народният събор въстановява патриаршеския статут на БПЦ и на 10 май се провежда избор за български патриарх. Тогавашият старши митрополит, оглавявал събора, Светоплодливският митрополит Кирил, който е бил и Наместник председател на Св. Синод и председателстващ събора, бива избран за Български патриарх и Софийски митрополит. Непосредствено след това се провежда интронизацията на Българския патриарх, признат в целия православен свят. Новият Български патриарх още веднага, на самия този форум, започва близки отношения с останалите Православни църкви. Патриарх Кирил, Царство му небесно, е бил изключителен деец на словото, на мисълта, дадена му е титлата академик, оставил е множество трудове. Той е една ярка фигура в историята на БПЦ, успява да въздигне престижа ни сред останалите сестри-църкви до висоти, които са равни на всички тях, т.е. да сме равни по достойнство и по присъствие навсякъде. Бог си го прибира на 7 март 1971 г. и тогава на 19 май с. г., на заседанието си, Св. Синод, вече въз основа на утвърдения устав, решава да се проведе избор за нов патриарх.

На 4 юли 1971 г. Патриаршеският избирателен църковно-народен събор единодушно избира Негово Високопреосвященство Светоловчанския митрополит Максим – тогавашен Наместник-председател на Св. Синод и ръководещ Събора, за патриарх Български и митрополит Софийски, непосредствено след което в Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ се провежда и интронизацията на новия патриарх. На това голямо общоцърковно тържество присъстват архиереи и представители на сестрите Православни Църкви, а също така и пратеници на много църковни и обществени организации.

Самоуправляемата Българска Православна църква с титлата Патриаршия е равна сестра на другите Православни Църкви и Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Максим ни представлява достойно пред всички православни и пред света, затова нека винаги да го споменаваме в молитвите си.

Със съкращения

За Богооткровението

Духовна беседа на епископ Атанасий (Йевтич), изнесена пред възпитаниците на Софийската духовна семинария

Продължение от бр. 6/2005 г.

Захумско-Херцеговският и Приморски епископ Атанасий (Йевтич) е виден представител на съвременната богословска мисъл и брат на монашеската общност на манастира Твърдош в Босна и Херцеговина

Църквата е тяло Христово, чудно тяло, и ние сме неговите членове, крайници – някой е ухо, нос, ръка..., това е образно казано. А ние все пак сме личности. Затова в Христа всички си имаме място като личности. И това е събор. Църквата е градеж. Христос е основата – ние сме камъните. Църквата е стадо – Христос е пастирят, ние сме овците. Църквата е кораб – ние сме тези, които са в кораба. Църквата е събор. На гръцки еклесиа, което означава повикан, свикан събор. Христос е глава на Църквата. Христос е първи на Църквата – първи християнин е Христос. Волтер е казал: „Единственият първи и последен християнин умря на кръста.“ – тогава няма Христос, няма Християнство, няма Църква. Волтер е ярвал в някакъв хармоничен Христос, протестантите вярват в някакъв Спасител Христос, но не вярват във възплътения Христос, в Църквата. Римокатолиците вярват в Църквата, но както казва св. Иустин Попович: „По скоро Христос като да са го изгонили на небето, а на земята са поставили негов замесник (папата).“ Православието не е нито протестантизъм, нито римокатолицизъм.

Православието е необходима организация на Църквата. Няма Църква без епископ, без свещеник, без верни, т.е. вярващи. Ние не можем да служим Литургия без поне няколко верни. Първо трябва някой да каже „Амин“ – аз казвам: „Благословено Царство, Отца и Сина и Святаго Духа“, ако някой не каже „Амин!“, не можем да продължим нататък. Този отговор е много важен. Както при кръщението питаме: „Съединяваш ли се с Христа?“ и следва отговорът „Съединявам се!“ Така през цялото това време има общение, диалог, откровение. Църквата е Богочовешка – Богочовешки организъм и Богочовешка организация. Не може да не е организация. Църквата, преданието, не е само традиция – то е предаване, продължение на всичко онова, което Христос и Апостолите извършват на Тайната вечеря, или след Възкресението, когато Христос им се явява в бяло, на Петдесетница, като пълнота на проявлението на Св. Дух – всичко онова, което за-

действа Църквата. Без Св. Дух няма смисъл.

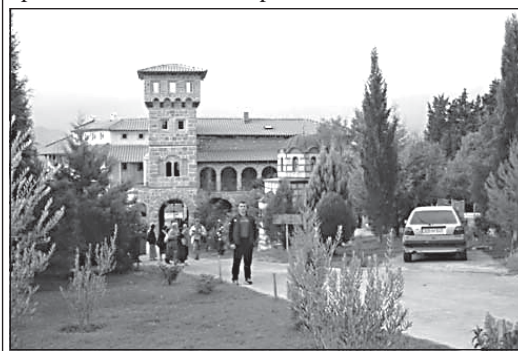
Нашето Окровение е Троично – Св. Троица се открива. Отец, по Свое благоволение, по предвечния съвет на Св. Троица, решава да бъде изпратен ангел, пратеник – Христос. Идва Христос, става Човек, и сега идва Другият Утешител – Св. Дух. Както казва Христос в молитвата (Ев. от Йоан 13, 14 и 17 гл.), това е последното Христово поръчение на Апостолите – първосвещеническата беседа и молитва. Без Св. Дух няма Църква и Св. Дух не е подчинен на Сина. В латинското филиокве Св. Дух е по малък от Оца и Сина, а в Православието се запазила съборността на Св. Троица. И Църквата е съборна. Всичко в нашата вяра е съборно. Но да не казваме само вяра, обикновено като кажем вяра, човек е склонен да разбира, че това е негово лично чувство, усещане. Нашата вяра е Божие домостроителство. Бог строи дом за своя Син. За да ожени Своя Син има и Негова Невеста, има Девер, който я довежда до олтара и това е Св. Дух. И затова вярата е малко казано институция. Тя е много повече от институция. Св. Иринеи казва: „Църквата е прагматия Христова“; прагматия е гръцка дума и означава правя, създавам, работя. Значи Църквата е осъществяване, реализиране. При ап. Павел се казва, че Църквата е поема. Както един поет

пише песен, така Църквата е поема Божия, песен Божия. А буквално това значи творение, сътворение Божие – творение, което се пронизва с благодат Божия, енергия, действие на св. Дух. Затова без светите Тайнства няма Църква. Не е достатъчно само верую, кредо и изповядване на вярата – необходими са светите Тайнства. Но и едното и другото изискват целия човек, живия човек. Не е достатъчно само да декларираме вярата си. Виждате как западноевропейците и американците само говорят за демокрация, но най – малко демокрация има при американците, защото тя е само на думи. Те говорят за човешки права, но както те ги разбират. Американците казват сърбите са националисти, но няма по голям национализъм от американския, само че там се нарича „Американски стратегически интерес“. Това е чист национализъм. Може да бъдат жертвани цели народи, заради американския стратегически интерес. Искам да кажа, че нашата вяра не е само декларация, не е само и в св. Писание, не е само и в Символа на вярата като текст. Всъщност, това е велика Божия реалност, в която сме влезли с кръщението, вярата и по нататъшния живот в св. Тайнства. Причастието е не само Евхаристия, то е във всичко онова, което представлява великата реалност на Църквата, великата тайна на Църквата.

Да завършим с това, че нашата вяра започва от Откровението. Това не е само мобилизация на човешкия дух, човешките способности, човешкото чувство, човешката религиозност. Човек по рождение е религиозен, това му е вродено, както и рационалността – хомо сапиенс. В днешно време казват, че човек е хомо луденс, т.е. иска да си играе, хомо икономикос и т.н. Но всичко това е хоризонтална натурална способност. И много лесно се злоупотребява с нея. На нас днес ни казват, че ние на Балканите, трябва да сме рационални като европейците. Но рационалността не е достатъчна. Не че е лоша, но не е само рационалността. Необходима е воля, необходима е съвест, необходимо е сърце. Нашият отец Иустин Попович казваше: „за спасението е нужен целият Бог и целият човек“. Затова да знаете, че нашата вяра, като откровение създава общение, ангажира, обвързва, задължава. Трябва да участваме, както казва Св. Григории Нисийски: „Записали си се във войската, трябва да воюваш“. Отигъл ли си в отбора на „Левски“ или в моята „Цървена звезда“, трябва да играеш. Трябва да бъдете общност, не е леко – общност от личности. Завършвам със следните думи: „Няма личности без общение и общността не може да не е от личности. Западът е направил идеал от своята цивилизация – на една страна индивида, а на друга – обществото. А нашето общество е изградено от общуването – от общението се създава обществото. Индивидът се противопоставя на масата за да защити своите права, и през цялото време има борба. В Православната традиция личността не е индивид. Индивид означава да е неделима същност, да не може да се прониква. За разлика от личността, при индивида важи закона на непробиваемостта. Едното не може да влезе в другото. При личността е обратното – трябва да има взаимопроникване. И личността се изгражда само от общуването с другите личности, значи само в киновия – в общение. Православието, като по образ на Св. Троица, едновременно е общност и единство. При латините, същността преобладава над лицата, и затова при тях Св. Дух изхожда от Отца и Сина т.е. от една обща същност. Всички те са далече от откровението. Православието се грижи, культивира, прави да расте богочовешката общност. Изгражда личност и същевременно общност, общекитие. Ето това е основното нещо за разбиране на катехизиса. В Откровението Бог се открива на нас и на света. Откровението е в пълнота, в Сина Божия, и тогава се създава Църквата и ще бъде във вечността съборът на всички. Ако сте чели Достоевски „Братя Карамазови“ там Альоша вижда своя старец на сватбата в Кана Галилейска. Ще бъде сватба и ще бъде Христос, между нас – „първороден между многото братя“. Това е казано в Посланието на св. ап. Павел до Римляни 8 гл. 29 стих. И това е нашата вяра.

Манастирът Твърдош в Босна и Херцеговина

Манастирът е посветен на Успението на Пресвета Богородица и се намира в околностите на гр. Требине. Разположен е сред характерен средиземноморски пейзаж на брега на р. Требишница, сред лозя и овощни градини.

Главният вход на манастира

Следват многобройни разрушения от страна на турските потери. Манастирът е център на отбраната срещу римокатолицизма и мюсюлманството. От векове е бил седалище на митрополити и епископи. Тук се е замонашил и великият владика и светец Василий Острожки.

Изглед от манастирските сгради

С идването през 1992 г., на владика Атанасий (Йевтич), започва ново духовно възраждане и възстановяване на манастира. През 1999 г. стенописите в църквата са реставрирани. Иконостасът е дарение от Гръцката православна църква. В манастирската църква, която е еднокорабна базилика се съхраняват мощите на св. Йоасаф, основател на великите Метеори и на светите мъченици от Превлака, Св. Гора. Манастирските конаци получават предишната си красота. Построени са нови входни врати.

По настоящем братството се състои от десет монаси. Издава се епархийски вестник „Видослов“.

Всеки, който е посетил манастира Твърдош е останал възхитен и духовно обогатен.

«Измерения на вярата»

Продължение от бр. 1/2006 г.

В настоящия брой публикуваме рефератите на семинаристите от редовния курс на Софийската духовна семинария, включени във втората част на Благоевщенските ученически четения.

Вярвам!

Символът на вярата и значението му в днешно време

Живеем във век на интелектуален хаос, духовна пустота и убити естетически чувства. Духът на човека е ограбен от самия човек. В душата му се вихрят всякакви мимолетни идеи, които умират със залез слънце. Тази духовна смърт е причинена от съзнателното отричане на най-изтъкнатите християнски умове, от забравянето на Бога и на неговите белези на земята. След няколковековно шумно прокламиране на хуманизма, културният свят е изправен пред бездната на самоубийството. Самоубийството е резултат и от скрития и потулен зад красиви гибелни учения сатанизъм, който изгони от душата на човека християнския Бог. Пред многообразието от мнения, пътят за избавяне от това самоубийство става още по-труден.

За да се избавим от този интелектуален хаос, трябва внимателно да открием пътя, по който са вървели мъдрите св. Отци, като се преборим с вътрешните пречки на духа ни и заживеем с тяхното наследство.

Най-великото достижение на св. Отци е „Символът на вярата“. Ето от къде трябва да тръгне рационалният и духовният път на съвременния християнин. Всеки, който проповядва Христовото учение, трябва да проповядва „Символът на вярата“, защото той е меч в ръцете на добър войн, с който се расичат заблудите на света.

Разбира се, има горделиви скептици, които първо ще иронизират, после ще спорят и накрая ще обявят война. С това си деяние те само ще докажат, че не могат да предложат нищо, което да събере разхвърляната съвременна душа. А смисълът на „Символът на вярата“ е точно това – да събира целостта на човека и да го превръща в син Божий.

Труден е езикът, на който е написан „Символът на вярата“, но не поради сложността на думите, които са прости и чисти, а поради неспособността на нас, съвременните християни, да мислим и със сърцето. Този начин на мислене е вдъхновявал и водил към спасение десетки поколения.

Разбира се „Символът на вярата“ е камък за препъване и на самите християни, които след 1054 г. постоянно се мъчат да докажат своята правота, а не правотата на Бога. А „Символът на вярата“ трябва да се чете с очите и вярата на св. Отци, с мъдростта и Духа на древния Никео-Цариградски събор.

Първенстващо значение за четенето на „Символът“ има вярата. Вярата е основата на духовния, умозрителния и интелектуалния живот. Затова, когато четем „Символът“, вярата и съвестта могат да ни осъдят, ако не вярваме правилно. Тези мисли потвърждават казаното по-горе, че „Символът на вярата“, е труден за разбиране, не поради текста, а поради заложените в него световни цели, валидни за всеки човек.

Затова хората, които се подготвят да приемат тайнството Кръщение, кръстени в детството си, но не възкръковени, тези, които искат да се запознаят с осно-

вие не раздаваме истински и щедро любовта си. Защо ли? Заради нашата гордост и самомнение за собствената ни значимост. Защото като дадеш, ти се утвърждаваш със значимост. Човек трябва да дава когато забрави себе си. Както казва един немски писател: „Човек дава, както пее птицата: от онова, което прелива у него“. Но не по принуда, а по собствено желание, стремейки се да зарадваш човека, когото обичаш – майка, баща, брат, съпруга, приятели, близки и непознати.

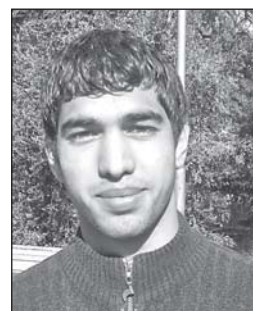
Българска икона на Светите отци от Първия вселенски събор, 1829 г.

вите на християнската вяра и култура, трябва да познават основните моменти и същността на Никео-Цариградския Символ. Историците, литературоведите, изкуствоведите, писателите, поетите, хората с най-разнообразни творчески специалности, работещи в различните области на хуманитарното знание, също е нужно да познават този всепобедителен „Символ“. А колко повече това е валидно за всички нас, радетелите и стожерите на православната вяра!

Със съкращения
Емил ТАСКОВ, IV курс

„Щом любов нямам, нищо не съм“

(1 Кор. 13:2)

Какво е любовта? Как тя ни свързва един с друг, а също и с Бога? Съществуват различни видове любов, а ние употребяваме една и съща дума за различните измерения на любовта.

Казваме, че обичаме Бога, родители си, децата си, обичаме мъжа си, жена си, но също така обичаме и най-незначителни неща, принизяваме тази свята и изумителна дума, като казваме обичам сладоледа, дискотеката, компютрите и т.н, снизявам качеството и същността на тази дума, така се поставяме в плен на този безпорядък.

Любовта е удивително чувство, но тя не е само чувство. Тя е състояние на цялото ни същество. Любовта има различни страни.

Ето един аспект: обичащият трябва да се раздава, да дава от своето сърце, да дава без да се замисляме. Много пъти

не раздаваме истински и щедро любовта си. Защо ли? Заради нашата гордост и самомнение за собствената ни значимост. Защото като дадеш, ти се утвърждаваш със значимост. Човек трябва да дава когато забрави себе си. Както казва един немски писател: „Човек дава, както пее птицата: от онова, което прелива у него“. Но не по принуда, а по собствено желание, стремейки се да зарадваш човека, когото обичаш – майка, баща, брат, съпруга, приятели, близки и непознати.

От друга страна трябва да умеем и да получаваме. Но да получиш, често е по-трудно, отколкото да дадеш обич. Този, който обича, е длъжен да приеме миналото на обичания като съкровена тайна. И да я пази. Трябва да приеме, обичания човек със своите роднини, приятели, към които той не може да бъде съпричастен другояче, освен с нелюбопитна любов.

Друга страна на любовта е жертвоготовността, под която разбираме работата на човека и лишенията му заради любимия човек. Това е израз и на отговорост и сила да поемеш тежкия път на близкия си.

Любовта към семейството е едно от най-чистите и искрени чувства. Трябва да уважаваме семейството си. Защото както казва Господ в 5-та Божия заповед: „Почитай майка си и баща си, за да ти бъде добре и да живееш дълго на земята“.

Любовта към ближните засвидетелстваме всеки ден с нашето отношение към тях; трябва между нас да има братска любов. Защото всички сме чеда Божии. Любовта към Бога трябва да бъде най-силна от всички, защото и Той ни обича. Той е бил разпънат за нас на кръста и е страдал. Бог е любов, която е вечна и неугасваща. Бог всекидневно ни прощава греховете и ни помилва, като се покаем истински. Той е един баща на всички хора.

Всичко това е любов, без която светът не може и няма да може да живее. Това чувство е едно от най-истинските и завладяващи чувства. Любовта крепи света.

„Любовта е дълготърпелива, пълна с благодат, любовта не завижда, любовта се не превъзнася, не се гордее. Не безчинствува, не дири своето, не се сърди, зло не мисли, на неправда се не радва, а се радва на истина; всичко извинява, на всичко вярва, на всичко се надява, всичко претърпява... Любовта никога не отпада.“ (1 Кор. 13 глава)

Николай НЕНОВ, III а курс

Православието и глобализацията!

Глобализацията е разгръщаш процес, който се случва независимо от нашите желания или несъгласия. Все по-често се говори за „глобализацията“, като това понятие се свързва с доста разнообразни значения, предимно икономически, но също и политически. Мнозина считат глобализацията за нещо естествено, а други за несъмнена заплаха.

Независимо от цялата еуфория или от безпокойството, с които бива посрещано това явление, глобализацията си остава

един динамичен процес. Факт е че ускореното развитие на икономическите, научните, политическите и културните отношения между народите по целия свят превръщат планетата ни в мегаполис с множество бедняшки квартали. Безспорно в съвременните условия както постиженията, така и проблемите на нашата епоха са станали общочовешки.

Глобализацията е основна тема на разискване и в богословските кръгове в целия свят.

Изучаването на религиозните традиции на човечеството от всички краища на земята потвърждава факта, че вселенският характер на Църквата е най-дълбинният отговор на появяващите се нови глобалности. Нещо повече, учението и богослужението на Православната църква разширяват гледната ни точка и отварят сърцата ни, за да обхванат вселената. В православното предание всичко се измерва в цялостна глобална перспектива – от сътворението на света, с което започва Стария завет до Новия завет. Човешкият живот и спасението на глобално ниво са основна тема и в Священото Писание.

Глобализацията, като течение носи със себе си идеи, с които Православната църква не е съгласна. Една от тях е идеята за инвазията на технологиите и отношението на хората към природата. Според Православното християнско схващане човек е създаден по „образ Божий“, той е предопределен да бъде господар на природата, но да не злоупотребява с нея.

С технологичното развитие ние сме застрашени да попаднем в страшната авантюра на самоунищожението, доколкото не „употребяваме“, а „злоупотребяваме“ с природата.

Друг проблем свързан с глобалността, с който Православната църква не е съгласна, е че от десетилетия определени хора пеят възхвални песни за „мира“, но думите за мир на силните в света са само параван за по-безпроблемно тиранизиране на слабите чрез помощта на парите. Именно тези свръхбогати се опитват чрез парите си да прокарат религия и чрез нея да внушат своите идеи.

В съвременните условия на глобална технологична цивилизация ставаме свидетели на тежката криза на човешката автентичност, на кризата на идентичността. За да отговори на този проблем Православието е длъжно да даде отговор на въпроса за човешкото съществуване. Отговор, който да превъзхожда механичното, биологичното описание. Решителен принос на християнството в това отношение се състои в откриването на човека като личност и на потребността му да стане част от общност на любов. Според християнският възглед, човек, въпреки че е създаден по „образ Божий“, може да деградира (както се изразява св. Григорий Нисийски) до „отвратителна маска“, като отказва да приеме общението на любов с Бога, като злоупотребява със своето естество. Но за да бъде разбран християнският възглед за човека, историята и обществото, би трябвало да изложим систематично богословските корени на вярата. Само тогава ще можем да разкрием в пълнота как християнинът, черпейки от сърцевината на своята вяра, разбира корените на човешкото единство и как това вдъхновява неговия възглед за глобална общност.

Със съкращения
Христо КОСТОВ, V а курс

Рефератите на Иван Атанасов и Ангел Гайдаров от II паралелен курс ще бъдат публикувани в следващия брой на в. „Семинарист“.

Вестник „СЕМИНАРИСТ“ се издава с даренията на спомоществатели.
Банкова сметка: НВБ – БАНКА БИОХИМ, КЛОН ЕВРОПА, София, ул. „Алабин“ № 58,
БАНКОВ КОД: 660 96 608, БАНКОВА СМЕТКА: 1017917259

Напомним, че в. „Семинарист“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.